

БУРЯАД УНЭН

СС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соевдэй, Министруудэй Соевдэй орган

№ 287 (11581)

1967 оной декабрин 10, воскресени

сэн 2 мүнгэн

МОСКВАНАА
МЭДЭЭСЭНЭ

Минэ
ПОНИН

Ородой элитэ ехэ багшын дурасхаалда

Ленинград хотын, мүн областини промышленниа предприятиюудай ажалшад табан жэлэйгээ даалгариин 1970 оной ноябрин 7-до дүүргэхэ уялга абаа. Смоленын түүхэтэ актыва зал соо болон партийна-ажахын эдэхитэдэй суглаан дээрэ тингэ шидхэбэри баталан абаа. (ТАСС).

Россин зүгы үсхэбэрлэгшэдэй зүблөөн

Зүгы үсхэбэрлэгшэдэй Бухаросин зүблөөн Москвада декабрин 8-да нэгдээ. РСФСР-эй худөө ажлаын министр Л. И. Флорентьев зүблөөнэй нээгдэхэд тошо үгэ хэлээ. Зүблөөнэй хүдэлмэрид 500 шахуу хүн — зүгы үсхэбэрлэгшэ областини конторонуудай начальнигууд, арт-мгад, республикын архим зүгшэд, тэрэшатэн бүхы союзна республиканууднаа ерөөн мэрэгжалтэ айлшад болон байлаан. Зүгы үсхэбэрлэгшэ саашадан улам байгаруулаха асууданиуд, энэ халбарта хүдэлмэриг үмэнэ табиридан зорилгоонуд зүбшэн хэлсэгдэнэ. (ТАСС-ай корр.).

КРАСНЫЙ САХАНАНАА
ТЭЛЕФОН - ТЕЛЕГРАФ - РАДИО

НУХЭР Л. И. ВРЕЖНЕВ ПРАГА АЙЛШАЛАН ЕРЭЭ

ПРАГА. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нухэр Л. И. Брежнев Чехословакиин Коммунистичекий Центральна Комитетэй, Чехословакиин Социалистичекий Республичекий правительствын уралзаар ойро зуура хани ёһоор айлшалхаа декабрин 8-да Прага ерээ. Леонид Ильичеве Рузиска аэродром дээрэ нухэл А. Новотный, И. Ленарт, В. Коуцкий гэгшад угтаа. СССР-һээ ЧССР-тэ байдаг элчин сайд С. В. Червошенко угталсагдай дунда байлаан.

Н. В. Подгорный финскэ парламент айлшалаа

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС-ай тусхай корр.). СССР-эй Верховно Соевдэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, тэрэнтэй сугаа явалан хүнүүд декабрин 8-да Финляндиин Республичекий парламент айлшалаа. Парламентын түрүүлэгшэ Н. Виралайнен, хоёрдох вице-түрүүлэгшэ И. Айтио гэгшад айлшады угтаа. И. Виралайнен Н. В. Подгорной президентуудэй гэгшүүды талуулуулаа. Парламентын эвэд совет айлшады заседаниин залда үзэсэн абаашаа. Финскэ парламентин онсо өвэр илгаа тухай тэндэ И. Виралайнен хөөржэ үгөө.

Н. В. Подгорный амаршалдан хариусаха зуура, нигэжэ мэдүүлэн байла: «Бидэнэр совет, фин арадуудай хоорондох хани барисады бэхжүүлэхэ, саашадан улам байгаруулахын тула бүхы хэмжээ абахадтай». Вире Пленумин гэгшын брөөнээр бүтээн «Сталевар» гэжэ скульптурна дүрс Финляндиин парламентта бэлэг болгон баруулагдаа. СССР-эй Верховно Соевдэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный парламент бараалханаһангаа һүүлээр Финляндиин республичекий президент У. К. Кекконентэй президентин ордон соо уулзаа.

ХАНИ БАРИСАНАЙ АЙЛШАЛГА УРГЭЛНЭЛӨӨР

КАИР. (ТАСС). «ТУ-16» тухай совет 10 бомбардировщик арауудай Нэгэдэмэл Республикада татахын үдэрөө хани ёһоор айлшалжа байна. Совет лётчигууд энэ үе со ОАР-ай инстел хото Каиртай танилсажа, музейнуудта, паркнуудта ошохоёо гална, соёл культурын, түүхын памятникнууды харгаа.

ОАР-ай ажалшад айлшады хани халуунаар, байргайгаар хүдээн абаана. «Ошонон эг ажалшамнай манине эгээл хүндэтэй айлшад мэтээр угтаана» гэжэ совет лётчигууд хөөрөнэ. Асуунай үндэр хаалта бодохоон инженернууд болон хүдэлмэришад айлшады илангаа хүдэлтэгшөөр угтаһан байна.

Франциин коммунист партини политбюрогой мэдүүлгэ

ПАРИЖ. (ТАСС). Франциин коммунист партини политбюро декабрин 7-до мэдүүлгэ толдло. Декабрин 13-да хараалагдаһан бүгдэ нийтингэ заавастовкы бүрин дэмжээ байһан тухайгаа политбюро мэдүүлгэ соогоо заагаа. Социальна страховани тусша

правительствын гаргаһан декретууд ажалшад социальн туйлгалуудта шантаг сохилто хэдэн байна, тингэһээ ажалшадэй эрилтанууд тунзуб байна гэжэ политбюро тоолло. ехэ олоороо заавастовко хэзээ бэлдэжэ байһынь амаршална гэжэ мэдүүлгэ дотор заагдана.

Греци: хүнүүд арестовалагдана, ажалнаа гаргагдана

АФИНА. (ТАСС). Сэрэгэй гуримда эсэргүү хүдэлмэриг халбалдсага гэжэ үзэжэглэгдэһэн хүнүүды Грециин засагаархид дахинаа арестовалжа эхилээ. Шэнэ гуримда дурагуй баш байһан тухай мэдүүлгэдэ гараа татаһан хэдэн хүн арестовалуулагдаһан тэдөө оролоо. Октябрийн хоёрдохи хахалта мэрэгтүүдэй профессуулай элитэ ажал-ябуулаша Теодоракатос арестовалагдаһан байгаа.

Нитингэ гурим салхуа министрэй захиралтын гаргантай дашарамдуулан, полициин хэдэн арбаад ахалтша офицернууд дахинаа полициин ажалла хүдэлмэриг бусаагаа. Тэдэнэр аирелиин 21-ээ урбалта эхлөөнэй һүүлээр засагаархидэй зүблөө ажалнаа гаргагдһан байгаа. Полициин «амалай» нэмэһэнтэй дашарамдуулан нима хэмжээн абага гэжэ хуа.

США-тай баталһан договор дахинга харажэ үзээ

КАРАКАС. (ТАСС). Домингын Националистичекий интеграциин революционист партиин (ПРИН) Генеральна секретарь Альберто Рамель (США Венесуэлэ хоёрой хоорондо баталгалаһан худалдаа наймаан туснаа догворые яаралтайгаар тухина харажэ үзэхэнь урвалла. «Манай экономикало шантаг сохилто хэлдэг тус догвор Холбоото Штадуудта ехэ арга боломжо олгоно гэжэ Рамель мэдүүлээ.

Фунг эстрингын сэнгээ бууралционистичекий интеграциин революционист партиин (ПРИН) Генеральна секретарь Альберто Рамель (США Венесуэлэ хоёрой хоорондо баталгалаһан худалдаа наймаан туснаа догворые яаралтайгаар тухина харажэ үзэхэнь урвалла. «Манай экономикало шантаг сохилто хэлдэг тус догвор Холбоото Штадуудта ехэ арга боломжо олгоно гэжэ Рамель мэдүүлээ.

ПРИВАЙКАЛИНХИДАЙ ҮГЭ

Москвагай бэ Ленинградтай түрүү предприятинуудай үсхэзэлые дамжаан, Сэлэнгын модоной баазин хүдэлмэришад табан жэлэй тусэбэе болзорхоонь урил дүүргэхын тулоо тэмцээн. Энэ коллектив табан жэлэй тусэбэе 1970 оной ноябрин 1-дэ дүүргээд, тусэбэеюо галуур 160 мянган тухэригэй аажал мебель бүтээн гаргаха гэгэн уялга абаа.

Тус аймагай «Привайкалент» колхозной колхознигууд энэ мүргэсоондэ оролоо, орооно тариа бэлдэхээ, ургаса абаха табан жэлэйгээ тусэбэе болзорхоонь үгил дүүргэхэ, явха абаһыне 1970 оной түрүүшын хахалта. Үү—1969 оной эсэе хүрэтэр дүүргэхэ гэжэ шидлээ.

И. ДУНАЕВ.

ГЕКТАРНАА — 300 ЦЕНТНЕР

ЗАГАРАЙ. Онохойн совхозой А. Ф. Мильгунонгай хүдэлмэришад эвэнэ жал бури калуста һайнаар уруудалга юм. Энэ эвэнгой гэгшүүд ойн байрай жэлдэ дэлжэ абаһан 17 гектарнаа дун хамта 6120 центнер калуста хураажа, тусэбэеюо холо үзүүлээ. Эвэнгой-мид тусэбэеюо ёһоор гектарнаа 200 центнер калуста хурааха аад, тэрэнээ 360 центнертэ хүргөө һан.

Мүнөө энэ эвэнгой гэгшүүд 1968 ондо бури баан ургаса ургухулын тула галаар дээрээ наг шөөхө гаргуулаха байна. Тэдэнэр эрэхэ жэлдэ ислондонхойһоо дүлүүгэй ургаса абахаһан гэжэ мэдүүлээ.

Манай корр.

УРМАТАЙ, БАЯРТАЙ

Хаалинада табан үдэр хүдэлөөд хоёр үдэр амардаг болоо.

Хаалинадаһаа хүндэ ажалтай хүнүүд худөө ажахыда үгэ гэгээдэ болохо. Тингэһээ тэдэнэрэй ажалые хүнгэдэхэ, тэдэнэрэе али бүхы аргаар урмашуулаха тусшаа колхозной правлени саг үргэлжэ оролдожо баядаг.

Энэ жэлэй үбэлжэлгын эхлэхэ-һээ хойшо фермэлүүд дээрэ хаалинады үгөөншын түлөөлөгшүүдэй гөөр сайлуудалга болоодон. Декабрин 1-һээ колхозной 1-дэхи фермын хаалинада шэнэ гуримаар хүдэлжэ захалла. Мүнөө тэдэнэр татаһан үдэр хүдэлөөд, хоёр үдэр амарна.

Тус фермын 200 үнээды 12 хаалинада харуулагдаа. Шэнэ гуримаар хүдэлжэ болохоодо үшөө дүрбэн хаалинадыне тэдэндэ нэмэжэ үгөөдөн. Тингэжэ гурбан гол хаалинада бүхэндэ нэг-нэгэ хаалинагай хаалинада даалгалада.

Фермэдэ хаалинада амарха график зохиогдонхой. Тэрэнэй ёһоор понедельник вторник хоёрто 4 хаалина амарна, среда, четвергдэ үшөө 4-ниинь, пятница, субботодо үшөөшэдынь амарна. Хаалинагай хаалинада воскресенид амардаг болоо.

Шэнэ гуримда ороһоор хаалинада урматай, баяртайгаар ажаллана. Хаалинада Аграфена Плюснина, Николай Плюснин, Наталья Попова гэгшэд үгэрэнэ 11 һарада үнэн буриһөө 2400—2500 килограмм бай хаанхай. Бүхы фермээр энэ үедэ үнэн буриһөө 2026 килограмм бай хаажа, социальн уялгаа холо үзүүлээ.

Эрэхэ жэлдэ ойн байрай мүргэсоондэ туйлаһан ажалтанууд адалхагуй, тэрэнэе бури арбадхаха байһан тухангаа тэдэнэр мэдүүлээ.

В. СМОЛИН, Башүүрэй «Победа» колхозой түрүүлэгшэ.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ТООДО ОРОНХОЙ

— Москва болон Ленинград хотонуудай түрүү промышленниа коллективүүдэй үсхэзэлые дамжажэ, манай фабрикинхид табан жэлэй тусэбэе болзорхоонь табан һараар уришалан дүүргэхэ гэгэн социальн уялга абахай ажаллажа байдаг. — гэжэ Ивалгин фабрикин директор Павел Иванович Яковлев манда хөөрөө.

Фабрикин коллектив табан жэлэй эсэе болзор 1500 тоноо кондитерска зүйлнүүдые гаргаха тусэбэеюо. Продукциин шаанар гансахан лэ архим һайн сагалтаттай байха юм. Мун тэдэнэр 20 шэнэ зүйлэй конфетэ, печени хэжэ технологи шуудалжа, табан жэлэй турша соо 200 мянган тухэригэй продукци даабарһаа галуур гаргажа, эхэ орондоо бэлэглэхээр эригжонхой.

— Баяхан лэ болотор манай фабрикин үйлдэрилсэн гаргаһан продукциин наймаанда гүйсэгүй байһанынь мэдэжэ. Юндээ бүхы хэжэ, тэдэнэрэй шаанарын би-рагуйһаг, мун гаршаг оролтон-нише олоной нөөдэндэ уриг һайханаар харагдаагүй байжа болоо. — гэжэ тус фабрикин түрүүшүүдэй нэгэн, бригадир нухэр А. А. Брянская манда эхэжэ хэлээ һан.

Тээд тэдэнэр нима дутагдаа усааханын тула ехонин хүдэлмэри хэдэн байха юм.

Үнгэрэгшэ жэлэй турша соо фабрикада тодоходон тухээр-гануудые шанадхажэ, ирис үйлдэрилсэн гаргаха гурбан томо машин тодохоо, карамель орохоо «АЗК-300» маркын дүрбэн аппарат тодохоо арга боломжотой болоо һан. Мун тэрэ хугасаа соо

Л. РИНЧИНО.

КПСС-эй ОБКОМДО

Үбэлэй үедэ культурано ажалшад хэдэн талаар малшады һайнаар хангаха асуудалые һаян КПСС-эй обкомдо болон зүблөөн зүбшэн хэлээ. Энэ зүблөөндэ республичекий соёл культурын, эдүүрые хамгаалто хуула, худөө ажахын, худалдаа наймааны, ажагуудалга гэгшэ талар хангалтын министрствэниүүдэй, кинофикациян, хэлхээ холбооний управлениүүдэй, Буркоопсоюзай, обл.профсо-

дэй харюусалтага хүдэлмэришад, республичекий газет-нуудай, радио болон телевидениин түлөөлөгшэд, ВЛКСМ-эй обкомдой, КПСС-эй обкомдой таһагуудай харюусалтага хүдэлмэришад байлаа.

Зүблөө КПСС-эй обкомдой секретарь нухэр Д. Раднев үнгэрөө. Зүбшэн хэлхэсэн асуудалаараа зүблөөн дэлгэрэнгүй хэмжээ ябуулануудые хараалтаа.

Ажалтай шэнэ гуримда ороло халда бүхы хүдэлмэришадэй, илангаа хүдэлмэришэ тусалтад болон мэрэгжэлтэдэ экономика эрдэмэй талаар һайн бэлдэхэлэй, ажалтай тоосооной болон тусэбэлгын журамые һайгаар мэдэхэ эрилтэ табила бшуу.

Эдэ эрилтэнуудые хангахын зорилгоор республичекий геологийн управлениин хүдэлмэришадэй дунда экономика семинар эмдэхэдхэбээ. Тус семинарта управлениин таһагуудай начальнигууд, инженернууд, ахамад мэрэгжэлтэд, плануингууд болон главна бухгалтернууд һуралсадаг.

П. ВОРЬКИН.

КҮДЭЛМЭРИИН ТАБА, АМАРАЛТЫН ХОЁР ҮДЭР

Партиин обкомой ба Буряадай Р-эй Министруудэй Соевдэй обкомой ёһоор, КПСС-эй обкомой аппаратай, гөрөдуудай бо-районуудай партийна коми-тудэй, Верховно Соевдэй Президиумэй, Министруудэй Соев-министрствэнууд болон үн-женитивүүдэй хүдэлмэришад, мун ба районуудай Соевдуу-ажахын зургаануудай, ния-эмхинүүдэй хүдэлмэришад хэл-дээ үгсөөдөрһөө; декабрин энэ эхилжэ хүдэлмэриин та-амаралтын хоёр үдэртэй нел-дэ ороһон.

СССР-эй XXIII съездын шидлэ-рийн үндэһөөр, КПСС-эй ЦК, Р-эй Министруудэй Соевдэй Р-эй ВЦИС энэ оной маргта шидлэрийнүүдэй, амхн зургаа-дай болон организацинүүдэй шидлэрийнэе, али хааһадые шидлэрийн табан амаралтын үдэртэй неделидэ оруудла-ды тогтоол абаа һаада даа. Тэ-нэ соо хэлэгдэһэн заавариин ёһоо, республика доторнай шэнэ амтай неделидэ орохо талаар амхн бэлдэхэлэй, эмхидхэлэй ажалри ябуулагдаа. Совет эр-ий тогтоһон 50 жэлэй ой-тор хүдэлмэриин табан, ача-арын хоёр үдэртэй неделидэ түрбэн орохо гэгэн эрильнэ шидлэрийнчигай промышленниа пр-яриинуудай, барилгын га-нуудай коллективүүд саг бол-соонь эмхитэй һайнаар бэл-сөөн байһа.

Хүдөө тосхонудта ажалшадэй амаралтын үдэр тухай мун лэ ан-дарал хандуулагдадаг боложо бай-һанынь һайшаалтай. Бэшүүрэй аймагай «Победа» колхозой бүхы хаалинада долоон хонтоого табан үдэр хүдэлөөд, хоёр үдэр амар-даг болоо. Энэ халда бүхы колхоз-нигуудай богони неделидэ бай-би шидлэжэ орохо түрүүшын ал-хам боллоо. Тус колхозной прав-лени, партийна организациин до-роһоо оёдэ гаргаһан энэ үсхэ-зэлынь бусад хүдөө нотагуудта халуунаар дамжамээр.

Ажалшадэй долоон хонтоо хоёр амардаг болоһоной дашарам-та хүн зоний өмүн ухаанай, соёл болбосорой эрильнэ, гөрөдууд-тайнь харагымжэ хангаха улга-тай эмхи зургаануудай хүдэлмэ-ри улам һайжаруулагдаха зэрэгтэй. Гэгшэе хүдэлмэришөө сагшын шэнэ гурим тогтоһонгоо эхилээд, хүн зоний сүлөө сагаа дэмы һан-шангуй ашагтай зохиолор үнгар-гэхын тала хаража хүдэлмэри-шадэй эмхидхэдэ болон соёл гэгээр-лэй эмхи зургаанууд, гөрөдууд-тай хэрэгсэлжэ хангадаг прези-пратиинуудай тоо үшөөл өсөөн.

Тэдэнэрэй олонхын хуушан тух-дөөрөө хүдэлмэри. Жэһэнь, го-родой транспортин хүдэлмэришэ зүбэ эрилтын ёһоор таарамжатай шидлэ халда гэгсэхээр нитээд үншэй аад, бодото дээрэ ямар-шы хэмжээн абаһангүй. Автобу-с, трамвайнуудай муугаар ябадаг дээрһээ хүнүүдэй ажалнаа хо-жомдохо гү, али амаралтын га-заруудта саг соогоо хүрэхэ өг-хөгуй ябадаг үзэгдэһөөр гэгдэ ажалшад редакцидманай гомтол-тойгоор мэдүүлээ. Гөрөдой ган-са транспортин хүдэлмэри бэшэ, мун хүн зоний сүлөө сагтаа амар-ха, һуралсаха эрильнэ хангаха зорилготой эмхи зургаануудай ахир булаар ажаллаа эмхидхэлэ-г тухай мэдээлэлүүд энэ тэндэһээ ороһон. Энэ юу гэршэлнөө гэхэдэ, ажалшадэй амарха сагаа һайнаар үнгаргэхын тулоо эохихо эмхи зургаануудай зүгһөө анхарал ба-гаар хандуулагдадаг байһые ха-руула.

Хүдэлмэриин табан амаралтын хоёр үдэртэй неделидэ ороһон явадал политичекий ехэ урха ша-нартай гүрэн турын харг бол-но. Ажалшадэй хүдэлмэришөө сү-лөө сагаа ашагтай һайнаар хэр-гсэлжэ, шэнэ хүсэ нэмэн амар-жа, үйлдэри дээрэ улам эхэ ажалта туйлаха хэрэгимень хан-гаха гэгшэ нотаг нотагтай пар-тийна, советска, профсоюзна эмхи зургаануудай, ажахын хүтэлбэ-рилгэшэдэй шуухала нэгэн зорил-го мүн.

Удэришын шэнэ гуримай аша-и шадамараар, зүбөөр хэрэгсэл-эе фабрикин директин, партиин-организаци болон нитингэ бун-дэ эмхинүүд хүдэлмэришэдтөө ахлаха, амарха таатай зохи-длал олгоно. Тэндэ хүдэлмэ-риниин халаан усадхагдана-й. Хүдэлмэришэдэй эдэ хоол-иха сагуудта тогуудан прелати-нингэ стоголоо, буфедүүд ша-пирмаар хүдэлжэ болонхой. Хүдэлмэришэдэй неделидэ хоёр үдэр алдагуй амардаг, тэдэнэ-тай һайнаар үнгаргэлжэ бай-и тула нитээд эхэ эмхидхэлэй ажалри ябуулагдаана. Жэһээ-

Удэришын шэнэ гуримай аша-и шадамараар, зүбөөр хэрэгсэл-эе фабрикин директин, партиин-организаци болон нитингэ бун-дэ эмхинүүд хүдэлмэришэдтөө ахлаха, амарха таатай зохи-длал олгоно. Тэндэ хүдэлмэ-риниин халаан усадхагдана-й. Хүдэлмэришэдэй эдэ хоол-иха сагуудта тогуудан прелати-нингэ стоголоо, буфедүүд ша-пирмаар хүдэлжэ болонхой. Хүдэлмэришэдэй неделидэ хоёр үдэр алдагуй амардаг, тэдэнэ-тай һайнаар үнгаргэлжэ бай-и тула нитээд эхэ эмхидхэлэй ажалри ябуулагдаана. Жэһээ-

Удэришын шэнэ гуримай аша-и шадамараар, зүбөөр хэрэгсэл-эе фабрикин директин, партиин-организаци болон нитингэ бун-дэ эмхинүүд хүдэлмэришэдтөө ахлаха, амарха таатай зохи-длал олгоно. Тэндэ хүдэлмэ-риниин халаан усадхагдана-й. Хүдэлмэришэдэй эдэ хоол-иха сагуудта тогуудан прелати-нингэ стоголоо, буфедүүд ша-пирмаар хүдэлжэ болонхой. Хүдэлмэришэдэй неделидэ хоёр үдэр алдагуй амардаг, тэдэнэ-тай һайнаар үнгаргэлжэ бай-и тула нитээд эхэ эмхидхэлэй ажалри ябуулагдаана. Жэһээ-

Удэришын шэнэ гуримай аша-и шадамараар, зүбөөр хэрэгсэл-эе фабрикин директин, партиин-организаци болон нитингэ бун-дэ эмхинүүд хүдэлмэришэдтөө ахлаха, амарха таатай зохи-длал олгоно. Тэндэ хүдэлмэ-риниин халаан усадхагдана-й. Хүдэлмэришэдэй эдэ хоол-иха сагуудта тогуудан прелати-нингэ стоголоо, буфедүүд ша-пирмаар хүдэлжэ болонхой. Хүдэлмэришэдэй неделидэ хоёр үдэр алдагуй амардаг, тэдэнэ-тай һайнаар үнгаргэлжэ бай-и тула нитээд эхэ эмхидхэлэй ажалри ябуулагдаана. Жэһээ-

Удэришын шэнэ гуримай аша-и шадамараар, зүбөөр хэрэгсэл-эе фабрикин директин, партиин-организаци болон нитингэ бун-дэ эмхинүүд хүдэлмэришэдтөө ахлаха, амарха таатай зохи-длал олгоно. Тэндэ хүдэлмэ-риниин халаан усадхагдана-й. Хүдэлмэришэдэй эдэ хоол-иха сагуудта тогуудан прелати-нингэ стоголоо, буфедүүд ша-пирмаар хүдэлжэ болонхой. Хүдэлмэришэдэй неделидэ хоёр үдэр алдагуй амардаг, тэдэнэ-тай һайнаар үнгаргэлжэ бай-и тула нитээд эхэ эмхидхэлэй ажалри ябуулагдаана. Жэһээ-

Удэришын шэнэ гуримай аша-и шадамараар, зүбөөр хэрэгсэл-эе фабрикин директин, партиин-организаци болон нитингэ бун-дэ эмхинүүд хүдэлмэришэдтөө ахлаха, амарха таатай зохи-длал олгоно. Тэндэ хүдэлмэ-риниин халаан усадхагдана-й. Хүдэлмэришэдэй эдэ хоол-иха сагуудта тогуудан прелати-нингэ стоголоо, буфедүүд ша-пирмаар хүдэлжэ болонхой. Хүдэлмэришэдэй неделидэ хоёр үдэр алдагуй амардаг, тэдэнэ-тай һайнаар үнгаргэлжэ бай-и тула нитээд эхэ эмхидхэлэй ажалри ябуулагдаана. Жэһээ-

Удэришын шэнэ гуримай аша-и шадамараар, зүбөөр хэрэгсэл-эе фабрикин директин, партиин-организаци болон нитингэ бун-дэ эмхинүүд хүдэлмэришэдтөө ахлаха, амарха таатай зохи-длал олгоно. Тэндэ хүдэлмэ-риниин халаан усадхагдана-й. Хүдэлмэришэдэй эдэ хоол-иха сагуудта тогуудан прелати-нингэ стоголоо, буфедүүд ша-пирмаар хүдэлжэ болонхой. Хүдэлмэришэдэй неделидэ хоёр үдэр алдагуй амардаг, тэдэнэ-тай һайнаар үнгаргэлжэ бай-и тула нитээд эхэ эмхидхэлэй ажалри ябуулагдаана. Жэһээ-

Удэришын шэнэ гуримай аша-и шадамараар, зүбөөр хэрэгсэл-эе фабрикин директин, партиин-организаци болон нитингэ бун-дэ эмхинүүд хүдэлмэришэдтөө ахлаха, амарха таатай зохи-длал олгоно. Тэндэ хүдэлмэ-риниин халаан усадхагдана-й. Хүдэлмэришэдэй эдэ хоол-иха сагуудта тогуудан прелати-нингэ стоголоо, буфедүүд ша-пирмаар хүдэлжэ болонхой. Хүдэлмэришэдэй неделидэ хоёр үдэр алдагуй амардаг, тэдэнэ-тай һайнаар үнгаргэлжэ бай-и тула нитээд эхэ эмхидхэлэй ажалри ябуулагдаана. Жэһээ-

Удэришын шэнэ гуримай аша-и шадамараар, зүбөөр хэрэгсэл-эе фабрикин директин, партиин-организаци болон нитингэ бун-дэ эмхинүүд хүдэлмэришэдтөө ахлаха, амарха таатай зохи-длал олгоно. Тэндэ хүдэлмэ-риниин халаан усадхагдана-й. Хүдэлмэришэдэй эдэ хоол-иха сагуудта тогуудан прелати-нингэ стоголоо, буфедүүд ша-пирмаар хүдэлжэ болонхой. Хүдэлмэришэдэй неделидэ хоёр үдэр алдагуй амардаг, тэдэнэ-тай һайнаар үнгаргэлжэ бай-и тула нитээд эхэ эмхидхэлэй ажалри ябуулагдаана. Жэһээ-

Удэришын шэнэ гуримай аша-и шадамараар, зүбөөр хэрэгсэл-эе фабрикин директин, партиин-организаци болон нитингэ бун-дэ эмхинүүд хүдэлмэришэдтөө ахлаха, амарха таатай зохи-длал олгоно. Тэндэ хүдэлмэ-риниин халаан усадхагдана-й. Хүдэлмэришэдэй эдэ хоол-иха сагуудта тогуудан прелати-нингэ стоголоо, буфедүүд ша-пирмаар хүдэлжэ болонхой. Хүдэлмэришэдэй неделидэ хоёр үдэр алдагуй амардаг, тэдэнэ-тай һайнаар үнгаргэлжэ бай-и тула нитээд эхэ эмхидхэлэй ажалри ябуулагдаана. Жэһээ-

Удэришын шэнэ гуримай аша-и шадамараар, зүбөөр хэрэгсэл-эе фабрикин директин, партиин-организаци болон нитингэ бун-дэ эмхинүүд хүдэлмэришэдтөө ахлаха, амарха таатай зохи-длал олгоно. Тэндэ хүдэлмэ-риниин халаан усадхагдана-й. Хүдэлмэришэдэй эдэ хоол-иха сагуудта тогуудан прелати-нингэ стоголоо, буфедүүд ша-пирмаар хүдэлжэ болонхой. Хүдэлмэришэдэй неделидэ хоёр үдэр алдагуй амардаг, тэдэнэ-тай һайнаар үнгаргэлжэ бай-и тула нитээд эхэ эмхидхэлэй ажалри ябуулагдаана. Жэһээ-

Удэришын шэнэ гуримай аша-и шадамараар, зүбөөр хэрэгсэл-эе фабрикин директин, партиин-организаци болон нитингэ бун-дэ эмхинүүд хүдэлмэришэдтөө ахлаха, амарха таатай зохи-длал олгоно. Тэндэ хүдэлмэ-риниин халаан усадхагдана-й. Х

ФРГ-гэй Правительствда Советскэ Правительствын эльгээн мэдүүлгэ

ФРГ-дхи милитарис, шэнэ түхэлдэ нэцэгээдүүдэй хэтрэн ашуулжа байхантай дашарамдуулан, ФРГ-гэй правительствда Советскэ правительствын эльгээгч мэдүүлгэ СССР-эй Гадаадын хэргүүдэй министрэй орголго В. С. Семенов ФРГ-гэй эхлүүлгэ СССР-тэ сэг зуура дааж байхан этгэмжээ түлөөлгэж Х. Х. Занте гэгшэд декабрийн 8-д баруулаа.

Антигитлеровскэ нүхээлдэ хабаатай гүрэнүүдэй Потсдамскэ элсэлс дотор найруулагдан уулзалта тулалдсан талар Советскэ Союзай даадаг харюусалгыг мэдэрхэн, Федеративна республикадхи мүнөөнэй политическэ хүгжэлтын аюултай талуудта ФРГ-гэй правительствын анхрал хандуулхыг Советскэ правительство шуудлаа тоолоно гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. ФРГ-гэй нийгэм-политическэ ажабайдалай олоо холбаринуудта реваншизм ба милитаризмын тархал байхантай уламжалан, Германин хаяшаг үнэрхэн сатыг, гитлеризмын үршэн ба бэхжээнэ түүхыг ба уулуулар оршон байдал бии боложо байна гэжэ Советскэ правительство тэмдэглэжэ баатай болоно.

хон, хүн зонин алахан худан, концентрацион лагернуудыг, газар камерануудыг, сазалжа сахануудыг бии болгоон гитлеровскэ арминуудай замдах тоо томшогу олон зэрлэг аашанууд болоно. Москва болон Ленинградые дэлхэй дээрнээ үгы хэжэ, Лондоние хандаргаха, Парижые галдаха, Советскэ Союзай, Польшын, Югославин газар ногагуудыг амидаралгүй хоохон тала болгохо гэдэн залуу тэнэг захиралтнуудын «оёондунгоо байдал өнхөдөө тодорхойлох» гэдэн лозунгоор халха хэвэн гитлеровскэ эрлэг муухай түсүүдээр арад зондо ушаруулагдан гэмтэл хохилдо болоо.

Шэнэ түхэлэй нацистнууд Потсдамскэ хэлсэндэ сэхэ зүршээн ябуулга хэжэ нэгдэлгэ гаргана. Энээн тухайдан НДП-гэй программн сэрэгэй-политическэ эрлэг тэнүүд гэршэлэнэ. Урда тэргэм сонсохогодоной ёноор, тус программ бэлдэлгэдэ бундсверэй офицернууд эзбэтэйгээр хабаалдан байна.

Германин бундсвергэ бурмунд хураалгаха, дайн сэргэй замнаа гаргаха, бүхү түхэлэй эзбсэгүүдэ, элдэ буунуудыг үйлдэлгэ ябалал хорихо гэжэ Потсдамскэ хэлсэндэ хараалгаланын элгэ, Гэхэ зуура, НДП-гэй программ хэвэн хэвэн Баруун Германидхи сэргэй бэлдэлгэдэ мүнөөнэй хэвнэ гэдүүр хэмжээшэ ханаанугүй. Эдэнэр «Германин генерална штаб» дахиаа элэр бин болгохо, ФРГ-гэй экономикэ сэргэй замнаа бүхү эрлэг шууд шалжүүдэн оруулаха, сэргэй-промышленна сэхэ үйлдэлгэ бин болгохо эрлэг табина гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Нацистнуудай конституцидэ гол зэрхэ ба сүлөөдэ хээр халдан болгохо байханын ФРГ-дхи милитаризацийн тааршугай бүхнэ баришэ гүнүр тоогоо замдахыг шуудлаа алхам болоно. Орон доторн «шэнэ хараа бол» баримталгана. Баруун Германин мүнөөнэй бүхү зүршэлдөөнүүдэ зайсуулаха арга болохоор «эцүүнэй шэнэ политика» сонсохогодо гэдэншүүдээр ФРГ-гэй албан зургаануудай тухаалдаг баталан хэлэнэ. Тэдү үйлдэлгэ Европодохи бодото байдалыг мэдэрхээ арасаг ябалдаа шэнэ түхэл маягтай болгохо гэдэн хэлэлгэ, милитаризмын ба реваншизмын хушан политическэ шэнэлхэ, зарим асуудалуудта эрлэг үүдэхэдээшэ бурм саашаа дабахна нэгдэлгэ гаргана.

Баруун Германин политигууд шэнэ түхэлэй нацистнуудай ябуулга хэжэ арга болохо олохо, ФРГ-мнэй мүнөөнэй ээрхэг түрмхэй хараа болдотто ба дайны хүснүүдэй нэгэ шэлгэлтэй, уласоорондхи байдал нүхэрлөөгдэ саашааашы хубитана оруулаха ханаатай гэжэ тэдэнэр харуулхыг хүснэ гэжэ мэдүүлгэ дотор олонсол тэмдэглэгдэнэ.

Хэрбээ ФРГ-гэй правительствын хүтэлбэрлэгшэд дэлхэйн хойрдох дайны үүрмэ бодото дээрнэ мэдэрхэ ябалдыг өөрнөгөө политикда үндэрэ болдогдо байбал, эл эвэтэй, амгалан тайбан байхыг хүсдэг бусад гүрэнүүдтэй хамта ябахыг үнхөөр хүсдэгөө харуулан бодото алхам хээ наа, Советскэ Союзай зүгөө ойлгомжоор утгагдаха, дэмжгэдхэ хэн, ФРГ-гэй ороной арадудта аша тунхатый байхаар, Европодохи амгалан тайбан байдалай аша туһада алба хээхэр аятай най харилсаа Советскэ Союзай, ФРГ-гэй хоорондо тогтоосны Советскэ правительство хүсдэг. Гэхэ зуура, энэ замда ФРГ-гэй зүгөө улаа дараалан наад тойбо ушаруудтай байхыг, тэр тоодо реваншизм ба шэнэ түхэлэй нацизмын улам нүхэржэ байхан түхэлтэй наад ушаруудтагай байхыг Советскэ правительствын хараалаа абангүй байха арганыг, Германин Федеративна республикын олонх эрхэтэдэй үзэл бодол ба хүсэл эрмэлзэлыг үзэл муухай реваншистнуудай, шэнэ түхэлэй нацистнуудай баримталдаг хараа бодолтой адилдахыг Советскэ правительство оройлоошэ хүсдэггүй гэжэ мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ. Гитлеровскэ мурдэлгэ худалдын урда хүрлөө хүтэлгэ хунүүд Германида бин гэжэ сонст хунүүд мэдэнэ. Иймэ хунүүд Баруун Германин общество доторшэ бин байха.

Оройноого эрэдүйн байдалтэй тулоо харюусалгатай ФРГ-гэй арад зон, бүхү политическэ хүснүүд ФРГ-е милитарис, шэнэ түхэлтэй нацистнуудтай оруулаха түлхэжэ байгаа замтай тон аюултай байхыг мэдэрхэ, үнөө нэхэлгын ба сэргэй байдал шэнэ аашануудыг гаргалын тэнэг хараа бодол худар татуулахгүй бээ гэжэ Советскэ правительство этгэхэ хүснэ.

Советскэ правительство ФРГ-гэй правительствда 1967 оной янврийн 28-да эльгээн мэдүүлгэ дотороо Федеративна республикадхи шэнэ түхэлэй нацист ба милитарис этгээдүүдэй убай нэгдүүлгөө ашалаг болон тухаа хануулаха хэвнэ тэдэнэй ябуулгыг эрлэг шууд зайсуулаха эрлэг табина байгаа. Гэхэ зуура, тус мэдүүлгэ дотор дурсагдан тааруугүй үзэгдэлүүдэй зайсуулахагуй үлэхэнэ гэдэнэ, улам нүхэржэ, дээржэ үргэлжлөөр.

Саашада мэдүүлгэ дотор нэгэ тэмдэглэгдэнэ: «Национал-демократическа парти» гэдэгэй Ганновертахи сьездэр халха хээжэ Германин фашизмын үл залгамалашадтэй үүдэхэн убай нэгдүүлгэ аашыг Европын арадудтэй халха хараа. Зүүн бүрчин шэнэ түхэлэй нацистнууд гитлеризмын гэжэ аашыг зүбүүлхэ, тэдэнэй эрлэг зорилго ба нааналашагуудта үнэн байдага харуулаха үзэлгэ гаргахыг тула ороной зүг бүрхөө энэ гэрлэг сугларна. Урдин Мюнхен шэнсегэр, Ганновертэ шэнэ түхэлэй нацизмын туули элгэ тэмдэглэгдэнэ бүлгэ тэмдэг болгоно магад Энэ бүлгэ этгээдүүдэй хүсэл мэдэр, үнэрлэгдэнэ. ФРГ-гэй засагаархидтэй үчлэгдэнэ доро суглархандыг тайлалтэй юм.

НДП-дэ Баруун Германин засагаархид юундэ нимэ найнаар хандана? Национал-демократическа парти ямар аргаар хүн зоний дүр татаха нэгдэлгэ гаргана, энэ парти ямар хараа болдо баримтала? гэдэн асуудал гарна гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Европын хилэнүүдэ хубилгаха, бусад гүрэнүүдэй газар дахыг эзэмдэх гэдэн эрлэг сэхэ табигдана. ФРГ-гэй хэлбэлгэ үргэнөөр тунхаглагдаһанай ёноор, хилэнүүдэ хубилгахдаа «оёондунгоо ямар нэгэн хэм хэмжээгээр хизаарлахагуй» гэдэ шиндээгэ бин гэжэ НДП-гэй удамаршад Ганновертахи сьезд дээрэ мэдүүлгэн байна. Австрин национ оршон байханын биддэ таарамжаггүй гэжэ тэдэнэр мун эл мэдүүлгэ. Хойто Италида (Урда Тирольд), ФРГ-нэ зүгээр ба баруусгар, хойгуур ба урдуур байдаг хүршэ оронудтай газар дайдаа ханаархана. Шэнэ түхэлэй нацистнуудтай байдал хархис аашанууд Гитлер бундтархын тэнэг түсүүдтэ адли байхана гэдэнэ, зарим ушарта тэдэнэр үлүү гарана.

«Арадуудай оёондунгоо байдал өнхөдөө тодорхойлохо эрхын үндэснээр бүхү немцуудыг агуушэ Германи болгон нэгдэххээ» гэдэн лозунг гитлеровскэ партиин программа дотор табидаг байгаа. Энэ лозунгын үндэснээр ямар юундэ хүрлөөнэй Европ мартагуй байха. Энээн—гэрлөгд болон тосхонуудыг хандарган, үгы хэ-

хэлсэндэ хараалгаланын элгэ, Гэхэ зуура, НДП-гэй программ хэвэн хэвэн Баруун Германидхи сэргэй бэлдэлгэдэ мүнөөнэй хэвнэ гэдүүр хэмжээшэ ханаанугүй. Эдэнэр «Германин генерална штаб» дахиаа элэр бин болгохо, ФРГ-гэй экономикэ сэргэй замнаа бүхү эрлэг шууд шалжүүдэн оруулаха, сэргэй-промышленна сэхэ үйлдэлгэ бин болгохо эрлэг табина гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Хэрбээ ФРГ-гэй правительствын хүтэлбэрлэгшэд дэлхэйн хойрдох дайны үүрмэ бодото дээрнэ мэдэрхэ ябалдыг өөрнөгөө политикда үндэрэ болдогдо байбал, эл эвэтэй, амгалан тайбан байхыг хүсдэг бусад гүрэнүүдтэй хамта ябахыг үнхөөр хүсдэгөө харуулан бодото алхам хээ наа, Советскэ Союзай зүгөө ойлгомжоор утгагдаха, дэмжгэдхэ хэн, ФРГ-гэй ороной арадудта аша тунхатый байхаар, Европодохи амгалан тайбан байдалай аша туһада алба хээхэр аятай най харилсаа Советскэ Союзай, ФРГ-гэй хоорондо тогтоосны Советскэ правительство хүсдэг. Гэхэ зуура, энэ замда ФРГ-гэй зүгөө улаа дараалан наад тойбо ушаруудтай байхыг, тэр тоодо реваншизм ба шэнэ түхэлэй нацизмын улам нүхэржэ байхан түхэлтэй наад ушаруудтагай байхыг Советскэ правительствын хараалаа абангүй байха арганыг, Германин Федеративна республикын олонх эрхэтэдэй үзэл бодол ба хүсэл эрмэлзэлыг үзэл муухай реваншистнуудай, шэнэ түхэлэй нацистнуудай баримталдаг хараа бодолтой адилдахыг Советскэ правительство оройлоошэ хүсдэггүй гэжэ мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ. Гитлеровскэ мурдэлгэ худалдын урда хүрлөө хүтэлгэ хунүүд Германида бин гэжэ сонст хунүүд мэдэнэ. Иймэ хунүүд Баруун Германин общество доторшэ бин байха.

Оройноого эрэдүйн байдалтэй тулоо харюусалгатай ФРГ-гэй арад зон, бүхү политическэ хүснүүд ФРГ-е милитарис, шэнэ түхэлтэй нацистнуудтай оруулаха түлхэжэ байгаа замтай тон аюултай байхыг мэдэрхэ, үнөө нэхэлгын ба сэргэй байдал шэнэ аашануудыг гаргалын тэнэг хараа бодол худар татуулахгүй бээ гэжэ Советскэ правительство этгэхэ хүснэ.

Нацистнуудай конституцидэ гол зэрхэ ба сүлөөдэ хээр халдан болгохо байханын ФРГ-дхи милитаризацийн тааршугай бүхнэ баришэ гүнүр тоогоо замдахыг шуудлаа алхам болоно. Орон доторн «шэнэ хараа бол» баримталгана. Баруун Германин мүнөөнэй бүхү зүршэлдөөнүүдэ зайсуулаха арга болохоор «эцүүнэй шэнэ политика» сонсохогодо гэдэншүүдээр ФРГ-гэй албан зургаануудай тухаалдаг баталан хэлэнэ. Тэдү үйлдэлгэ Европодохи бодото байдалыг мэдэрхээ арасаг ябалдаа шэнэ түхэл маягтай болгохо гэдэн хэлэлгэ, милитаризмын ба реваншизмын хушан политическэ шэнэлхэ, зарим асуудалуудта эрлэг үүдэхэдээшэ бурм саашаа дабахна нэгдэлгэ гаргана.

Баруун Германин политигууд шэнэ түхэлэй нацистнуудай ябуулга хэжэ арга болохо олохо, ФРГ-мнэй мүнөөнэй ээрхэг түрмхэй хараа болдотто ба дайны хүснүүдэй нэгэ шэлгэлтэй, уласоорондхи байдал нүхэрлөөгдэ саашааашы хубитана оруулаха ханаатай гэжэ тэдэнэр харуулхыг хүснэ гэжэ мэдүүлгэ дотор олонсол тэмдэглэгдэнэ.

Хэрбээ ФРГ-гэй правительствын хүтэлбэрлэгшэд дэлхэйн хойрдох дайны үүрмэ бодото дээрнэ мэдэрхэ ябалдыг өөрнөгөө политикда үндэрэ болдогдо байбал, эл эвэтэй, амгалан тайбан байхыг хүсдэг бусад гүрэнүүдтэй хамта ябахыг үнхөөр хүсдэгөө харуулан бодото алхам хээ наа, Советскэ Союзай зүгөө ойлгомжоор утгагдаха, дэмжгэдхэ хэн, ФРГ-гэй ороной арадудта аша тунхатый байхаар, Европодохи амгалан тайбан байдалай аша туһада алба хээхэр аятай най харилсаа Советскэ Союзай, ФРГ-гэй хоорондо тогтоосны Советскэ правительство хүсдэг. Гэхэ зуура, энэ замда ФРГ-гэй зүгөө улаа дараалан наад тойбо ушаруудтай байхыг, тэр тоодо реваншизм ба шэнэ түхэлэй нацизмын улам нүхэржэ байхан түхэлтэй наад ушаруудтагай байхыг Советскэ правительствын хараалаа абангүй байха арганыг, Германин Федеративна республикын олонх эрхэтэдэй үзэл бодол ба хүсэл эрмэлзэлыг үзэл муухай реваншистнуудай, шэнэ түхэлэй нацистнуудай баримталдаг хараа бодолтой адилдахыг Советскэ правительство оройлоошэ хүсдэггүй гэжэ мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ. Гитлеровскэ мурдэлгэ худалдын урда хүрлөө хүтэлгэ хунүүд Германида бин гэжэ сонст хунүүд мэдэнэ. Иймэ хунүүд Баруун Германин общество доторшэ бин байха.

Оройноого эрэдүйн байдалтэй тулоо харюусалгатай ФРГ-гэй арад зон, бүхү политическэ хүснүүд ФРГ-е милитарис, шэнэ түхэлтэй нацистнуудтай оруулаха түлхэжэ байгаа замтай тон аюултай байхыг мэдэрхэ, үнөө нэхэлгын ба сэргэй байдал шэнэ аашануудыг гаргалын тэнэг хараа бодол худар татуулахгүй бээ гэжэ Советскэ правительство этгэхэ хүснэ.

«Арадуудыг оёондунгоо байдал өнхөдөө тодорхойлохо эрхын үндэснээр бүхү немцуудыг агуушэ Германи болгон нэгдэххээ» гэдэн лозунг гитлеровскэ партиин программа дотор табидаг байгаа. Энэ лозунгын үндэснээр ямар юундэ хүрлөөнэй Европ мартагуй байха. Энээн—гэрлөгд болон тосхонуудыг хандарган, үгы хэ-

хэлсэндэ хараалгаланын элгэ, Гэхэ зуура, НДП-гэй программ хэвэн хэвэн Баруун Германидхи сэргэй бэлдэлгэдэ мүнөөнэй хэвнэ гэдүүр хэмжээшэ ханаанугүй. Эдэнэр «Германин генерална штаб» дахиаа элэр бин болгохо, ФРГ-гэй экономикэ сэргэй замнаа бүхү эрлэг шууд шалжүүдэн оруулаха, сэргэй-промышленна сэхэ үйлдэлгэ бин болгохо эрлэг табина гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Хэрбээ ФРГ-гэй правительствын хүтэлбэрлэгшэд дэлхэйн хойрдох дайны үүрмэ бодото дээрнэ мэдэрхэ ябалдыг өөрнөгөө политикда үндэрэ болдогдо байбал, эл эвэтэй, амгалан тайбан байхыг хүсдэг бусад гүрэнүүдтэй хамта ябахыг үнхөөр хүсдэгөө харуулан бодото алхам хээ наа, Советскэ Союзай зүгөө ойлгомжоор утгагдаха, дэмжгэдхэ хэн, ФРГ-гэй ороной арадудта аша тунхатый байхаар, Европодохи амгалан тайбан байдалай аша туһада алба хээхэр аятай най харилсаа Советскэ Союзай, ФРГ-гэй хоорондо тогтоосны Советскэ правительство хүсдэг. Гэхэ зуура, энэ замда ФРГ-гэй зүгөө улаа дараалан наад тойбо ушаруудтай байхыг, тэр тоодо реваншизм ба шэнэ түхэлэй нацизмын улам нүхэржэ байхан түхэлтэй наад ушаруудтагай байхыг Советскэ правительствын хараалаа абангүй байха арганыг, Германин Федеративна республикын олонх эрхэтэдэй үзэл бодол ба хүсэл эрмэлзэлыг үзэл муухай реваншистнуудай, шэнэ түхэлэй нацистнуудай баримталдаг хараа бодолтой адилдахыг Советскэ правительство оройлоошэ хүсдэггүй гэжэ мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ. Гитлеровскэ мурдэлгэ худалдын урда хүрлөө хүтэлгэ хунүүд Германида бин гэжэ сонст хунүүд мэдэнэ. Иймэ хунүүд Баруун Германин общество доторшэ бин байха.

«Арадуудай оёондунгоо байдал өнхөдөө тодорхойлохо эрхын үндэснээр бүхү немцуудыг агуушэ Германи болгон нэгдэххээ» гэдэн лозунг гитлеровскэ партиин программа дотор табидаг байгаа. Энэ лозунгын үндэснээр ямар юундэ хүрлөөнэй Европ мартагуй байха. Энээн—гэрлөгд болон тосхонуудыг хандарган, үгы хэ-

хэлсэндэ хараалгаланын элгэ, Гэхэ зуура, НДП-гэй программ хэвэн хэвэн Баруун Германидхи сэргэй бэлдэлгэдэ мүнөөнэй хэвнэ гэдүүр хэмжээшэ ханаанугүй. Эдэнэр «Германин генерална штаб» дахиаа элэр бин болгохо, ФРГ-гэй экономикэ сэргэй замнаа бүхү эрлэг шууд шалжүүдэн оруулаха, сэргэй-промышленна сэхэ үйлдэлгэ бин болгохо эрлэг табина гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Хэрбээ ФРГ-гэй правительствын хүтэлбэрлэгшэд дэлхэйн хойрдох дайны үүрмэ бодото дээрнэ мэдэрхэ ябалдыг өөрнөгөө политикда үндэрэ болдогдо байбал, эл эвэтэй, амгалан тайбан байхыг хүсдэг бусад гүрэнүүдтэй хамта ябахыг үнхөөр хүсдэгөө харуулан бодото алхам хээ наа, Советскэ Союзай зүгөө ойлгомжоор утгагдаха, дэмжгэдхэ хэн, ФРГ-гэй ороной арадудта аша тунхатый байхаар, Европодохи амгалан тайбан байдалай аша туһада алба хээхэр аятай най харилсаа Советскэ Союзай, ФРГ-гэй хоорондо тогтоосны Советскэ правительство хүсдэг. Гэхэ зуура, энэ замда ФРГ-гэй зүгөө улаа дараалан наад тойбо ушаруудтай байхыг, тэр тоодо реваншизм ба шэнэ түхэлэй нацизмын улам нүхэржэ байхан түхэлтэй наад ушаруудтагай байхыг Советскэ правительствын хараалаа абангүй байха арганыг, Германин Федеративна республикын олонх эрхэтэдэй үзэл бодол ба хүсэл эрмэлзэлыг үзэл муухай реваншистнуудай, шэнэ түхэлэй нацистнуудай баримталдаг хараа бодолтой адилдахыг Советскэ правительство оройлоошэ хүсдэггүй гэжэ мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ. Гитлеровскэ мурдэлгэ худалдын урда хүрлөө хүтэлгэ хунүүд Германида бин гэжэ сонст хунүүд мэдэнэ. Иймэ хунүүд Баруун Германин общество доторшэ бин байха.

Оройноого эрэдүйн байдалтэй тулоо харюусалгатай ФРГ-гэй арад зон, бүхү политическэ хүснүүд ФРГ-е милитарис, шэнэ түхэлтэй нацистнуудтай оруулаха түлхэжэ байгаа замтай тон аюултай байхыг мэдэрхэ, үнөө нэхэлгын ба сэргэй байдал шэнэ аашануудыг гаргалын тэнэг хараа бодол худар татуулахгүй бээ гэжэ Советскэ правительство этгэхэ хүснэ.

«Арадуудыг оёондунгоо байдал өнхөдөө тодорхойлохо эрхын үндэснээр бүхү немцуудыг агуушэ Германи болгон нэгдэххээ» гэдэн лозунг гитлеровскэ партиин программа дотор табидаг байгаа. Энэ лозунгын үндэснээр ямар юундэ хүрлөөнэй Европ мартагуй байха. Энээн—гэрлөгд болон тосхонуудыг хандарган, үгы хэ-

хэлсэндэ хараалгаланын элгэ, Гэхэ зуура, НДП-гэй программ хэвэн хэвэн Баруун Германидхи сэргэй бэлдэлгэдэ мүнөөнэй хэвнэ гэдүүр хэмжээшэ ханаанугүй. Эдэнэр «Германин генерална штаб» дахиаа элэр бин болгохо, ФРГ-гэй экономикэ сэргэй замнаа бүхү эрлэг шууд шалжүүдэн оруулаха, сэргэй-промышленна сэхэ үйлдэлгэ бин болгохо эрлэг табина гэжэ мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Хэрбээ ФРГ-гэй правительствын хүтэлбэрлэгшэд дэлхэйн хойрдох дайны үүрмэ бодото дээрнэ мэдэрхэ ябалдыг өөрнөгөө политикда үндэрэ болдогдо байбал, эл эвэтэй, амгалан тайбан байхыг хүсдэг бусад гүрэнүүдтэй хамта ябахыг үнхөөр хүсдэгөө харуулан бодото алхам хээ наа, Советскэ Союзай зүгөө ойлгомжоор утгагдаха, дэмжгэдхэ хэн, ФРГ-гэй ороной арадудта аша тунхатый байхаар, Европодохи амгалан тайбан байдалай аша туһада алба хээхэр аятай най харилсаа Советскэ Союзай, ФРГ-гэй хоорондо тогтоосны Советскэ правительство хүсдэг. Гэхэ зуура, энэ замда ФРГ-гэй зүгөө улаа дараалан наад тойбо ушаруудтай байхыг, тэр тоодо реваншизм ба шэнэ түхэлэй нацизмын улам нүхэржэ байхан түхэлтэй наад ушаруудтагай байхыг Советскэ правительствын хараалаа абангүй байха арганыг, Германин Федеративна республикын олонх эрхэтэдэй үзэл бодол ба хүсэл эрмэлзэлыг үзэл муухай реваншистнуудай, шэнэ түхэлэй нацистнуудай баримталдаг хараа бодолтой адилдахыг Советскэ правительство оройлоошэ хүсдэггүй гэжэ мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ. Гитлеровскэ мурдэлгэ худалдын урда хүрлөө хүтэлгэ хунүүд Германида бин гэжэ сонст хунүүд мэдэнэ. Иймэ хунүүд Баруун Германин общество доторшэ бин байха.

САЙЛАГТЫ, ҺААЛИШАД

Угдэной 5 час. Газа харанхы, гансахын үнээдэй, тугалтай байрануудай сонгоуул туяалана. Бургаастайн голоор уруудан жабар хүнийдөө оронон салыг хаймалан абана. Хүйтэншэ гэжэ ганрижа, бахануудта татагдана проволочкы жэнгиргөн хангуурлана.

Хар эилдэг лэ даа. Тингээл хүтэй ногоон сай уугаа юм бээ.—гэжэ. Тингээл байтарнай хаалишад Пина Циденжапова, Ольга Цыренова, Долгоржав Чугулова, Прасковья Хобринова гэгшэд орохо эрбэ.

Һү тушан абадаг гэрэй үзэ татан орохо унй бутарма дулаан, ногоон сай хоншуулан унар анхилна. Электрын хоёр томо лампа хоёр бишхан табалгыг үзэ мэтэ гаралтүүлэнэ. Байрн зүүн хойто буланда табигдана ханза тулгэжэ, томохон дайна анхрата соо хүтэй ногоон сай буслана. Хажуудан сагаан халаа үмдэн Дарима Цыренова (1-дхи зурга) шанагаар тэрэ сайгаа за-

хэр эилдэг лэ даа. Тингээл хүтэй ногоон сай уугаа юм бээ.—гэжэ. Тингээл байтарнай хаалишад Пина Циденжапова, Ольга Цыренова, Долгоржав Чугулова, Прасковья Хобринова гэгшэд орохо эрбэ.

Совхозойнгоо хүтэлбэрлэгшэд анхрал табигдан улам оролдогтойгоор ажаллана. Энэ жэлэй үнэрхэн 11 харын туршда гүртын үнөөн Зүринов дунда зэргээр 2126 килограмм хүн хааглана. Мүнөө фермын үнөөн бүрнөө сүүдхэдэ 5 килограммнаа дээшэ хүн абана. Хаалишадай ажалда хожомдохо ябалал эрид үсөөр.

„МОЖО БОЛОГШОДОЙ БОДОТО ШЭНЖЭ“

СФФН, декабрийн 8. (ТАСС). «Можо бологшодой бодото шэнжэ» гэдэн Ц. Исаревэй статья «Работническо дело» гэжэ газета толилоо. Парижада эльгээгдэн тус статья соо иигэжэ хэлэгдэнэ.

Хятадаа Баруун Европодо байдал бүхү шахуу түлөөлгын зургаанууд, посольствонууд бүрн 1962 онойо эхилэн коммунист ба худалчарнашай партинууд, профсоюзна болон худалчарнашай худалчарнашай оёондунгоо хунуудыг оролдогтойгоор бодожэ эхилэн юм. Уданы гэдэнэр булгуудыг, «марксистско-ленинскэ» кружугууд гэдүүлгэ эмхидхэжэ орон байгаа. Брюссельскэ организациин багахан бүлэг 1963 ондоо партинаа гаргагдан байна. Эдэ таһаргад заргуудан «марксистско-ленинскэ парти» байгуулаа. Гарын «Дражэ ружэ» гэжэ шэнэ газетэ гаргажа эхлээ.

Гурбан жэл үнэрөөр байхдаа Италида мун лэ нимэ ушар дабтагдан узаа баримтадаг зуун хүн Ливорнодо суглараад, «шэнэ марксистско-ленинскэ парти» бин боложо гэжэ сонсохон байха юм. Тус парти «Нюва Унига» гэжэ газетэ өөрнөгөө орган болгон байгуулаа.

«Работническо дело» гэжэ газета толилоо. Парижада эльгээгдэн тус статья соо иигэжэ хэлэгдэнэ.

Федакцида оронон мэдээсэлхэ

ХААНА АМАРАЛТАЙБ?

Убэлжэлтин халуун хааа ороно. Энэ үедэ малшадай «унахан малгайга абанугуй» ажаллаха сарга юм. Хүн бүхэн бүхэл үдэртоо кондиче харуулахагуй, али нийгэмтэй малда тэжээл зөөгөөд эрхэ-эйгээ үдэа амарха лурхат байдаг лэ.

Энэ үедэ Аргадан совхозой Харомоной отделениин малшал болон сага мин үнэгэрхэ баатай болохо. Хүдөөгэй клуб соо эхин хуруудын үхнүүд байдаг. Үхнүүдтэ баригдан хамтын байра дүүргэлдэнгүй орхиндошо. Эндэ эхэ хондих хоёр, тулга ба эрье конидой отаранууд байрлана. Урда жэлүүдтэ клубай тэргэдэ уран хайханай бүлгэ яала хүсүүн концерт харуулаха, хамта хүлээлэг нухадоо бардуудлаг, хэлхэн гүүртэ, отарануудта айлшалаха болэй. зүгөөр мүнөө марта данил.

Мүн Элигшэнэй, Аргадан үлгэртэ үнээдэй ферма дээрхи улаан булан имархүү байдалда оронон. Эндэ хүнэй орохын эрлэгтэй хүйтэн, ямаршэ бэлэхэдгүй юм. Кинэ хархалдаа байтагай, газетэ, журналистчэ байхалгүй.

Ц. ЕМПИЛОВ.

Баргажал.

Урда Вьетнамай патриодуудай ябуулга

ХАНОЙ, декабрийн 8. (ТАСС). Урда Вьетнамай арадай сүлөөлгын эзбэтэ хүснүүдэй сэрэгшэд тростнигуудтэй нугада америк ээрхэг түрмхүүшүүдтэй, туһамаршадтэй сэрэгүүдтэй декабрийн 4-дэ байлдаа хэхэдэ, дайсанай мянга гаран солдаг. Офицерыг хүлөөн буулга, 30 судна ба моторно онгоонуудыг шэнгээжэ, мун гэмтээжэ.

КНДР-тэ эсэргүү хорото аша

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). Америкын тал декабрийн 5-да Намган мурдэной агад шадар Кореин Арадай-Демократическа Республикын харьяата уна руу тааруулан судануудыг сэргэй харуулануудай халха доро хорото зорилгоор эльгээжэн байна. Энээн тухайдан «Нодон Синчун» газетэ мүнөөдэ мэдээсэжэ. Кореин Арадай армидын подразделенинууд өмдөдөгөө хамгаалгын гуримгар тэдэ судануудта эсэргүү хэмжээ абана.

Американ залуушуул үйлсэнүүдтэ гарана

НЬЮ-ЙОРК, декабрийн 8. ТАСС-ай корреспондент Иван Абломов иигэжэ дамжуула: сэргэй албандыг татагдаа эсэргүү Вьетнамдахи дайн байлдаанда эсэргүү буруушаалга мэдүүлэн америк залуушуултэй ехэ демонстрацинууд США-да дүрбөдхэй үдэрөө боложо байна. Залуушуултэй, студентүүдтэй, эхэсэрнүүдтэй, негртын ба шажанай 50 элдэ организацие нэгдүүлэн комитеттэй үүсхөлээр эдэ демонстрациуд үнэгэрэгдэнэ.

Энэ хүдэлөөндэ хабаадагшадые полициинидтэй хатуу шангаар хэнээлгыг буруушаалан ехэ демонстрацинууд Нью-Йор

Амаралтын үдэрэй хууданан

ЭНЭ ХУУДАБАНДАМВАЙ УНШАГТЫ:

- Холын айлшад
- Аман зохёолшоо
- Эдир үетэн
- Элдэб нонин
- Революциин суурян
- Уран үгэ

АНГУШАДАМ АЙЛШАН

Чехословакийн коммунист ЦК-гай дэргэдхи партиа олодог хуудангийн доцент, чехиск мэдээж уран зохиолчи Ян Козак Байнтын аймгай ангуушадта гурбин долоон хоног соо аймшалба.

Чехиск литератор тэндэ байган ехэнхи сагай тайгада унэргэв. Байнтын промхоой шатна ануушан Тихон Домальчигай отгодо тэрэ байрлаа. Чехословакийн аймган Бурладайчинг ануушадтай ажбайдалтай нонирхон танилсаган байна. Тэрэ Тихон Домальчигай агнуурда гаралсажа, хэрмэ, билаа барилсаа. Ан бариха, тэрэнэй арла уйшхэ үеке кинокамерагай, фотоаппарадаараа бүлэгийн байха юм. Тэрэнэй Ян Козак эвнийскэ эрхим ануушан Львов Смирновтойше тайгаар ябалсаа.

Нотасаа — Чехословакия бусаха дээрээ Ян Козак ингэжэ хэлбэ:

— Бурладайтай тайгаар яблан ябадани наган соом мартагдахагүй. Тэндэ эрэлхэ зоригтой фотой ануушадтай уулзаб. Бүхи дэлхэйдэ сүүда гарганан билэсэй агнуури хэхиень хараха эол намда тудса. Байнтын аймгай ангуушад тухай очеркнудай ном бэшхэ хэзэ материалтай болобо. Энэ номни авторска фото-зурагуудтайгаар Прагада номой хэблэээр гаргагдаха юм.—эбэ.

О. БЕРЕЗКОВ.

БАНУУН ХУДАРИИН ТААБАРИ

12. Хорини басагал Хөөдэй сагаан. (Туун, турлааг).
13. Натэр баянай гагаа Нэгэнье нагнаг үгэ. (Далай).
14. Далайда хаяхда шэнгээ үгэ. Дайлада хэблэхэдэ үмхирөө үгэ. (Хоо).
15. Добуун дээрэ Доолоон нухэн Доошоо өрхөх Нэгэ нухэн (Хүнэй толгой, хөөдэй).
16. Убэртэй аад, Ухар бошой, Зарда аад, Морин бэшиб. (Гархаан).
17. Тэнгэ баянай хонид Тэнгэрээр нүүгэ. (Үлээ).
18. Урөөнөн хүлэй солдат Удэрше, хүчинше улна. (Хулаа).
19. Сагаалганай басагал Сагаа хүргэхоор эрээгүй, Улаагнанай хүүүүд Улаа хүргэхоор тэхээрэгүй. (Уйгааг, ошон).
20. Шагаабаряар Шаргал дааган ороо. (Туна).
21. Хотон соо Хоёр хүрээ. (Дала).
22. Газар дайда намхар намхар гээ, Ганса модон Бэр бэр гээ. (Хүрэнгэ бүлэглэ).

Болонон ушар

ВУЛХАЙНЬ ВУЛШАНГААРАА...

— Хоёр үхиүүдэй ганса бэс тэд үнэтэй үнэтэй юмэ ходо эбана, үргэжэ айлша жээшнэше сүүлсүлжа архидана гэшнэ, —гээд, мичанай комбинатай үүсэлдэгийн шөхүйхэ Тачара Нониковэй гайхалсагал болонон. Гэбшье Тачар асалада ходо сэг соогоо эрэгтэ, гэрэхиндэ аялаа анхарал тайнаг, үлүү юмэ гаргадаггүй. Уян сүлэ хүн тээ сүтээ хүдэлгэ хүдэлгэн тэрэнэ амарше нэлжэ зүрөөгүй.

Новиковай ондоо ябадалаар ябадаг байшье хэхиень мээгэгүй. Тимхэнэ нимэ юмхан болохо юм гэжэ санагдаагүй байгаа. Юуб гэхэдэ, энэ оний июлиин 15-да гэрэвнөөр сөө хүнэй хэжэ байгараа Новиковэ милицидэ баригданаган байна. Милициин хүдэлмэрилгэндэ Чикан, Медетев гэшлэд танигдаагүй нэгэ эхэнэйрэй магаин соогоур хүүүүдэй хармаан буулижа яохые ажгаалаа. Тэдэнэр тэрэнэй лойношоо алданыг харуулаха. Тээ лойд гээд Новикова нэгэ намганай хуудсаа оноод, сүүмхэ сооноон хуудсада абанан кофтинье буулгажа байгаа. Тимгэжэ тэндэ баригдаад, милициин танагта асаргадаа хэн. Аятай сүүд тэрэнэй жээлэй болдоруор ажал дээрээ байгааг занарлын хүдэлмэри хэжэ гэжэ шинэхэн юм.

Хураан юмхан бураа тугуулсагүй гэбшье Новикова маханай комбинатай магаинда нэгтэ ороходо хүнэй хармааннаа 23 тухарь буулгада. Баригдаад, милициин ороходо, тэрэ мунганай шла дээрэ хэйтэжэ байхада абаа хэмэ гэжэ мунхэбэрөө үгээн байна.

Баата гурхэншын бариглабагүй. Гэрөөгөөрхон магаинда нэвэрлэн 25-ти ороходо, студент бичиганай барилда сүүмхэ эхэлжэ байха намганта нэлдэгшын хармаан буулгад, гартаа оронон юмэ элэгтэжэрхөө. Тэрэнэй аптэгээдэ абанан бинг байна.

Новикова эдэ бүхи хэхиэн хэрэгэ мэдрэжэ, дэлхэт сүүдэй урда нээрэ зогсоон.

В. КОЛОГРИВОВ.
Советскэ районой милициин мурдлагын таһагай начальник.

РАДИО-ХАРИЛСААН

Улаан-Удйн трамвайн управлени централиа шенетчерскэдэ, ПШ-ий тэндэхи эрьсэ хэдэ газарта, шенетчерскэ пунктнуудта, ашиг зайсуудай машинануудта радио тундобо. Тэрэнэй ашаар трамвайн лини руу хаана, ямар ушаралай болонон тухай радиогоор сэг дары мэдээсэлжэ байха аргатай болобо.

Н. Н. МАДАСОНОН
суглуулбарнаа.

Энээнше дуулаа нэн гүт?

ОЙ МОДОН—ДЭЛХЭЙН ШЭМЭГ

Дэлхэй бүмбэрэгэй 4250 миллион гектары ой модон эзлэнэ. Энэ хадаа бүхи газар дайдын 30-аа Даршэ процентин болоно. Ой модон бүмбэрэгэй түбнүүдэй хэды хэхиень эзлэнэ гэхэдэ: дэлхэй ой модоний бүхи талмайга 7 процентин Европ, Ази — 35, Африка — 19, 37-во дэхише Америка, Австрали ба Океани 2 процент шахууе эзлэнэ.

Дэлхэйн аган ехэ ой модотой орон Финляндия юм. Тэрэ гүрэнэй газар дайдын 70 үлүүтэй процентин ой модон болоно. Саханада Индонези (Баруун Ирландише оруулахангүйгөөр)—63 процент, Япон—59, Бирма—58, Швеци—57, Бразили — 56, СССР—50 процент болоно.

Дэлхэй дээрэ хэды шэнэн модоний бэлдэгдэдэгые мэдэхэ гүт? Миллиарда хахад кубометр модон бэлдэгдэнэ. Тэрэнэй дурбанай нэгэ кубометр СССР-та, зургаанай нэгэ хуби шахууе США-да хүртэнэ.

Дэлхэй бүмбэрэгэй ой соогоур мянгаад элдэб лэвэн модод ургана. Тэдэнэй зариманинь уншагалдэ нониргуулаха байха. Жээшын, хулан тон түргэн ургадагаараа ошо шалгарна. Энэ модон хонго соо метрээр ута болон нэмэнэ. Тэрэнэй үлдэнэй амарше хатуу газар сума гаран нэгтэ сохидог. Бетонор хэдэн талмайе хуланай бишхэн энэ нэгтэ гаража ургана.

Дэлхэй дээрхи эгзэн үндэр модон хадаа асори томо секвой гу, али мамонтво модон болоно. Энэ модон гансахан США-да национальна парк гэжэ нэрлэгдэдэг паркла ургана. Бүхи томо модолын туд бүридөө өвчлэни нэрэгэй. «Ундай буури табигна» («Освектель») гэжэ модон 112 метр үндэртэй. Тэрэ модон гурба мянга шахуу жал соо ургажа байха юм. «Авраам Линкольн» гэжэ модон 97 метр үндэртэй. Иссемитскэ национальна паркта «Агуухэ модон» гэжэ шэрэтэй секвой ургана. Унгэрэгшэ зуун жэлдэ тэрэ-

Зүг бүхэнхөө

ЗУУН ЖЭЛЭЙ ТҮҮХЭТЭЙ

Зэлтэр тосхойнон зон аха заха хуундэйгээ революцинон заншлые пангиаар сахина. Энэ нотатай түүхэ революциин түүхэтэй нягта холбоотой юм. Гржадан дайнай үеэ К. К. Рокоссовский, Н. А. Баладаришвили гэшлэ энэ нотагаар ябжа, саган бандэ дарлсаган байха.

Эндэхй хургуулиин хурагнал хизар оронон шэнжэлжэ талар ехэ худалчери ябуула. Хургуулинхид революцинон хүдэлмэри докторие институтайхидымь баяр баясхангайгаар угтаа.

Уулзалга дээрэ Никифор Петрович диссертаци яжа хамгаалган тухайгаа, мүн оройнойшай бусад үндэс янган аргудуд буряад аргатай түүхэнгээ талар таларшагүй холбоотой байган дээрээ тэтэ республикануудай эрдэмтэ диссертация хамгаалхадан халуун дэмжэлгэ үзүүдэжэ байгаа гэжэ хэлэ.

Угталган дээрэ үгэ хэлэнэ институтай ректор И. А. Батулаев, ректорай орлогшо М. П. Мангадан, үннэй багша, түүхын факультетэй лекан М. П. Хабеев болон бусадуд И. П. Егунуев түүхын эрдэмтэ доктор болононгийн данарчдуулан, халуунээр амаршалаат, сапанан творческо ажалдан ехэ амжалта хүсэбэ.

Д. БИМБАЕВ.

ЭРДЭМЭЙ ДОКТОРТОЙ УУЛЗАЛГА

Доржи Банзаровай нэрэмжтэ Буряадай багшанарай институтай түүхын кафедрин доцент Н. П. Егунов Москвада докторско диссертаци амжалтагайгаар хамгаалжа дүүргээ. Улаан-Удэс Илхэн бусажа эрбэ. Н. П. Егунов «Империализмын үеэ хаанта засагай колониальна политикадэ эсэргүү Буряад орондо болонон национальна хүдэлмэри» гэжэ диссертациингата темэ дээрэ 15 жэлэй турнада ажаллаган байна. Энэ хугасаа соо хэдэн олон статьянууд толилогдоо, брошюрууд болдогон хэблэгдэжэ гаргагдана. Түүхын эрдэмтэ түүрүүшынгээ

БУРЯАД ШҮЛЭГ ВЕНГР ХЭЛЭН ДЭЭРЭ

Венгридэ манай совет гүрэнэй нээгдэдэй уянгата шүлэгүүд оршуулагдажа, «Шуурган» гэжэ нэрэтэй ном боложо наахан хэблэгдэ.

Хуудай хорёод жэлүүдтэ Венгридэ совет уран зохёолые балитгэй шадмаргаар оршуулажа алдаршан поэссеса Жужа Раб гэжэ тус номы хэблэгдэ бэлдэхэн байна. Энэ ном соо Белла Ахматулина, Владимир Цыбин, Виталий Коротич, Фазиль Искандер ба бусад совет уншагалта мэдэжэ боложо эхилэн дунда үеин нээгдэдэй шүлэгүүд оронхой.

Мүн энэ ном соо манай буряад нэгэ Николай Дамдиновой шүлэг оролсонон гэжэ «Юность» журнал соо бэлдэгдэнэ.

ОЛИМПИИН ЛОТЕРЕЙ

Декабриин 20-ноогын шүүбэрэлд 1968 оной олимпийн лотерейн билет республика соомнай худалдагдана. Тиражда 50 «Волга» эхилхэнэ. Хамта дээрэ 50 миллион 408», 1250 «Запорож» тухаригай билет хуучин автомашиндалдагдаха. Тэрэнэйнууд 2500 хэбэжэ 30 миллион тухэри-ляскатай тэрэшэлэн ГДР-та, Чехословакидэ, Болгарияда, Югославияда болохо уласхоорондын мурсыөөндэ ошохо пунктко, Советскэ Союз соогоур айналаха тунистека пунктко ба спортивна элдэб инвентарь шуугдэха юм.

А. ИГУМНОВ.

ДАЛАЙН ХҮҮРГЭ

Европо түбидэхн эгзэн ута хүүргэ налар Швещидэ бариглаха байна. Тэрэ хадаа Балтиин далайн эрье шадарай Калмар хотые Оланд гэжэ аргатай холбохо юм. Хуургын барилга байгша оной декабрь харахаа эхилээд, 1972 оной намар дүүргэжэхээр хараалагдана.

6060 метр утатай, 13 метр үргэншэй, 155 тулга дээрэ байгуулагдаха тэрэ асари хүүргэ дээгүүр автомобильнууд ябадаг болохо юм. Суллануудай гараха газарнуудта, хуургын доодо талааха үнаний дээдэ нөрүү хүрээр 36 метр байха. Техникийн тон үргэнээр хэрэгдэхэ байгшааа удмалжан, хуургын барилгата оройтоод 170 хүдэлмэринд хэрэглэгдэхэ юм.

Мүнөө үедэ хуургын барилгата Стокгольм.

ФОТООЧЕРК

ЕРЭЭДҮЙН ЭМШЭД

түрэн К. К. Шестаков гэжэ үбгэн ажлууна. Тэрэ үбгэнэй хэлээнэй ёшоор, тус хургуулиин түүрүүшын багшанар В. И. Кличин, В. А. Гончаров, О. П. Жаунов, Ш. И. Уягаев гэшлэд байган гэхэ.

Тосхойнон бүхи ажалдад хургуулингаа ойго бэлдэжэ эхилэнхэй. Ажалдадэй депутатудай сельскэ Советэй сессе дээрэ энэ асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тэндэ хургуулиин директор А. Г. Вербилов ойн үдэртэ бэлдэхэн юм хэжэ байган тухайгаа, тэрэнэй олонштын хабаалсалга тухай хэлэ.

А. ЦЫРЕНОВ.

ФОТОДО

ДУРАТАЙШУУЛДА ДИПЛОМУУД

Москвада Агуухэ Октябриин социалие революциин 50 жэлэй ойдо зоруулагдаган «Росси—мини Эхэ орон» гэган Бүхаросин уран найханай выставкэ өөрнөө хүдэлмэри дүүргэбэ. Энэ выставкэдэ Буряадайчинг фотодо дуратайшуудай хүдэлмэри тайгалан байна. Тэдэ фото-зурагуудын республикнай Совет засагай жэлүүдтэ туйлаан амжалтануудые, мүн Байгалайчинг үнэнэдэхн хүсэхэн найхан байгалине харуулан байха юм.

Главстватком эрхим хүдэлмэрин туйло Буряадай фотодо дуратайшуудые дипломоор нагнаа. Ф. Сорокин, В. Зоркин, Д. Угларов, В. Колосов гэшлэд тэрэ шагналда хүртөө. Республикнай фотодо дуратайшуудда Бүхаросин выставкин дипломуудые баруулга Буряадай аргатай творчествин байшанда болбо.

Б. ОЛЕНИН.

СОВЕТ ШЭНЭ ТЕПЛОВОЗ

Октябриин революциин нэрэмжтэ Луганскэ заводой цехүүднээ ТЭ-109 гэжэ магистральна шэнэ тепловоз гараба. Тепловоз эрдэм техникын хуудай үеин туйлалтануудые хараада абтан бүтээгдэ гэжэ инженерууд-конструкторууд АПП-эй корреспондентдэ мэдээсэ.

3 мянган мориной хүсэтэй тепловоз түмэр замай ашаа зөөдөг составуудые час соо 100 километр хүртэр, пассажирнуудай нөөднуудые 140 километр хүртэр түргэн яруудахаар бүтээгдэнэ байна.

Мүнөө гаргагдана ТЭ-109 тепловоз М-62 локомотивтай суулхад, эрдэхэ хүсэ ехатай, шагнуураараа хүнгэн, таармажатай зохид, хүдэлмэрилд найдамтай юм.

Луганскын паровоз бүтээгшэд 1968 ондо Советскэ Союзай түмэр замай транспорлта ТЭ-109 локомотивтай түүрүүшын партине тайхаш.

Алексей ШКАРБУН,
АПП-эй корреспондент.

ШУХАГ МАВЗОЛЕЙ

Карачаево-Черкесскэ автономнот областин хадаана эртэ урда сагай бэшгэй тухалтэй бэлдэгдэ, нинтографическа зурагтай тон шухаг мавзолей олодон.

Мавзолей адар томо шуугуулар яогалан бүтээгдэнэ байгаа. Тэрэ хадаа тухайхад, мянган жэлэй сизда тээ болдогондоон сэрэгэй томохон нөөдүүдэй шарил байган гэжэ багсагдана. Мавзолей үбэр хажууе хуушын сөөрлэжэ байхадда археологическа экспедицидэ хабаалсагал нөхөйн, хоёр эрэ хүнэй, мүн басаганай дурые тобоотой нинтографич зураг харнаган байна. Тойроод байган нүүхүүдэйн шуугуулар талгагддаг байган. Тэрэ талгаань суургадаха өөр өшлөтэй, тэрэндэн хэрэгшэндал ади гурбан тэмдэг билдэгдэнэ байна.

Мүнөө үедэ мавзолей задалагдаад, хайжэ хэбэргээ Ставрополь гөрөд абаангантай.

Петр ЯШЕНКО,
АПП-эй корреспондент.

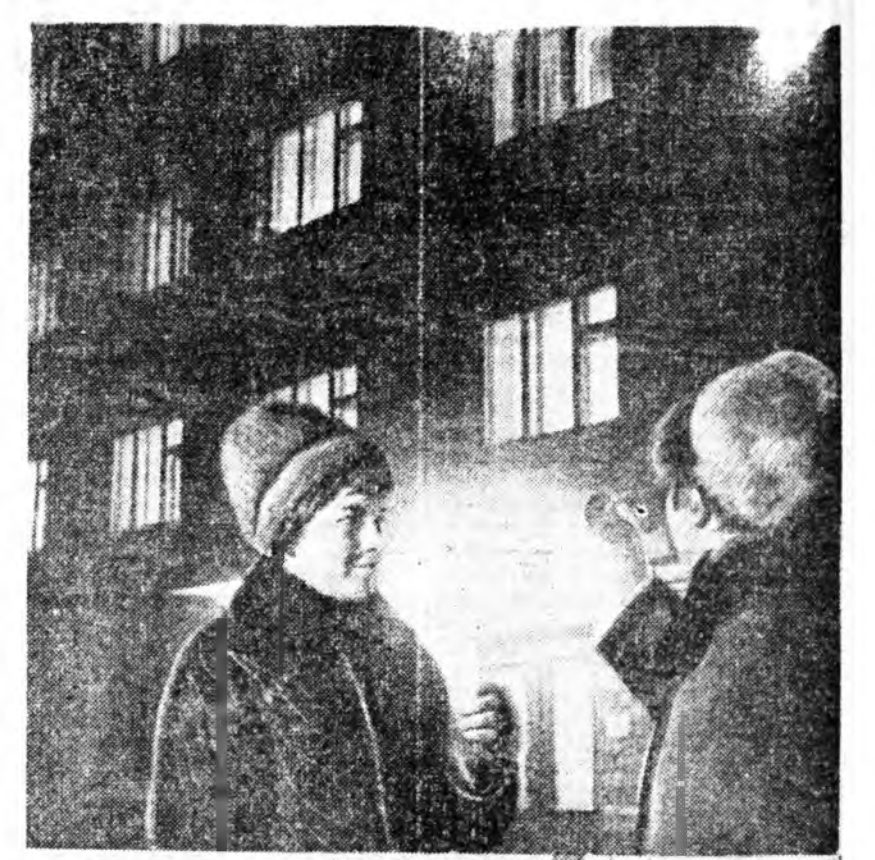
ПРАВДА БҮРЯТИЙ Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхн хууданда: «Редакцияда бонор эрээ» гэган түүрү бошог. «Республикын Воини» гэган гаршаг доро информацинууд. ФРГ-эй правительствата Совет правительствын эльгэһэн мэдүүлгэ.

Хоёрдохн хууданда: «Нөөднүүд гуримай ёшоор абана» гэган С. Цыдыпован фоторепортаж. «Хуби» тайгын алтан» гэган Цинкнаний присяжын управлениин главно геолог И. Цыбиновичы статья. «Депутатуудан комитетнууд худалдхөө» гэган Р. Базааровагай корреспонденци.

Гурбадахн хууданда: хилин саананаа ерэнэн телеграммууд. «Байгалай эрьсөн үнэтэ ариад» гэган репортаж.

Дурбэдэхн хууданда: нотаг нотагай нонин.

наадатайгаар үнгэргэдэг. Гитарын дуун эздэнэ. Хонго найхан хоолойтой хүүүүд, басагашые энэд байла даа.

Студентууд спортод дурлада. Мүлхэн харга дээрэ (доорхи зураг) манай нотагай басагад Вали Виллисова, Лариса Мадлаева гэгшэдые хараха байхат. Лариса республикада чемпион болоо хэн. Мүнөө мурсыөөндэ хорилсохоо бэлдэжэ байна.

В. ГАУЧЕНОВ.

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМАЕВ.

Типография Управления по печати при Совете Министров Бур-АССР.

И-01635.

Зак. № 1161.